

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif

Till
Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd
2019-08-29

Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott 2018

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden tar del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Regeringen beslutade år 2005 att tillsätta en delegation med syfte att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, den så kallade Delegationen mot felaktiga utbetalningar, förkortad FUT-delegationen. Varje stadsdelsnämnd ska ha en funktion och rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Nämnden ska ge invånare stadsdelsområdet hjälp till att göra rätt vid ansökan om ekonomiskt bistånd och förhindra interna felaktigheter.

Arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott redovisas årligen i en rapport från socialnämnden. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd hade 64 registrerade misstankar om felaktiga utbetalningar under år 2018 i jämförelse med 636 registrerade misstankar i staden i stort.

Bakgrund

Regeringen beslutade år 2005 att tillsätta en delegation med syfte att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, den så kallade Delegationen mot felaktiga utbetalningar, förkortad FUT-delegationen. Det ekonomiska biståndet är samhällets yttersta skyddsnät och ska gå till rätt person som har ett utrett behov, som inte kan tillgodoses på ett annat sätt. FUT-delegationen presenterade år 2008 flera förslag på åtgärder mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Bidragsbrottslagen kom år 2007 vilket innebar att kommunerna blev skyldiga att anmäla misstänkta bidragsbrott till polisen. Socialnämndens arbete omfattar utbildning, myndighetssamverkan och konsultativt stöd till stadsdelsnämnderna, medan varje stadsdelsnämnd ansvarar för att förebygga felaktiga utbetalningar och att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott redovisas årligen i en rapport från socialnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom Avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Ärendet

Varje stadsdelsnämnd ska ha en funktion och rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Nämnden ska ge invånare i stadsdelsområdet hjälp att göra rätt vid ansökan om ekonomiskt bistånd och förhindra interna felaktigheter.

För att förhindra utbetalning av ekonomiskt bistånd på felaktiga grunder ska socialsekreterare göra en grundlig utredning vid varje ansökan om ekonomiskt bistånd. Staden har rutin för vilka kontroller som ska göras återkommande i ärendet. Om det finns en misstanke om att ett bistånd har lämnats på felaktiga grunder ska ärendet lämnas vidare till nämndens FUT-utredare för vidare utredning. FUT-utredaren inleder en utredning om en misstänkt felaktig utbetalning. Utredningen ska visa om det finns en grund för återkrav av utbetalt bistånd eller en polisanmälan. Om den återbetalningsskyldige inte betalar tillbaka frivilligt ska återbetalningsförmågan utredas. Om det bedöms att den finns, görs en ersättningstalan till förvaltningsrätten. Om återbetalningsförmåga saknas, kan endast en återbetalning vara frivillig.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Inkommande och inledda utredningar – Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Antalet registrerade misstankar om felaktiga utbetalningar till nämndens FUT-utredare var 64 under år 2018, i jämförelse med 636 registrerade misstankar i staden i stort. Hässelby-Vällingby

stadsdelsnämnd hade i slutet på året 13 ärenden i kö där FUT utredaren inte har hunnit göra en förhandsbedömning om det ska inledas en utredning eller inte. Staden i stort hade 351 ärenden i kö vid samma tidpunkt. Av 64 registrerade misstankar om felaktig utbetalning inledde FUT- utredaren 24 utredningar. Om FUT-utredaren ser att det saknas en grund för återkrav eller polisanmälan inleds ingen utredning. Förhandsbedömningen att inte inleda en utredning görs även då det har gått mer än tre år från den felaktiga utbetalningen.

Orsak till felaktig utbetalning

I drygt hälften av de registrerade felaktiga utbetalningarna var orsaken oredovisad inkomst. Ett sätt att komma tillrätta med det är att efterkontrollera uppgifter med Skatteverket och att anpassa informationen som ges till invånarna vid ansökan om ekonomiskt bistånd.

Återkrav och polisanmälan

Antalet inledda utredningar i staden var 222 under 2018. Resultatet av utredningarna blev 109 återkrav och 19 polisanmälningar. I 19 av dessa ärenden med återkrav väcktes ersättningstalan hos förvaltningsrätten. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd hade 16 återkrav, sju återkrav gällde en kvinna och nio återkrav gällde en man. Av de belopp som återkrävs är det endast en liten del som återbetalas, och då oftast under flera års tid.

Polisanmälningar görs endast i de ärenden där det funnits ett tydligt uppsåt. Enligt bidragsbrottslagen ska en polisanmälan göras då en kommun misstänker att det utbetalats ett felaktigt bistånd.

Avslutade ärenden

Den vanligaste orsaken till att ett ärende avslutades 2018 var eftergift på grund av 3-årsgräns vilket innebar att det saknades möjlighet att driva ett återkrav. Cirka 50 procent av det totala antalet avslutade ärenden i staden hade denna orsak och 25 procent av det totala antalet avslutade ärenden i staden berodde på återbetalning av återkrav. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd hade 12 avslutade ärenden med olika avslutsorsaker under år 2018.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Denise Melin
Stadsdelsdirektör

Fredrik Skoglund
Avdelningschef

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande socialförvaltningen.
2. Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott 2018.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Denise Melin, Stadsdelsdirektör	2019-08-05
Fredrik Skoglund, Ansvarig	2019-08-05